

Hensyn til et Mindretal. Flertallet ønsker denne Sags Fremme, Mindretallet er derimod; saa skal man, siger det ærede Medlem, følge Mindretallet, men man ser da ikke, at man ved at gjøre dette foruretter Flertallet. Det ærede Medlem knyttede imidlertid, da han sidst havde Ordet, et Spørgsmaal hertil, nemlig, om man paa Færjerne dengang, Lagthinget blev valgt, havde noget Begreb eller nogen Forestilling om, at der vilde blive forelagt det Forslag til en Omordning af Valgene til Lagthinget. Dertil vil jeg svare, at det antager jeg ikke; men det forekommer mig at være en besynderlig Være, at en Repræsentation for et Folk eller en Kommune skulde være udelukket fra at tage Bestemmelser om vigtige Forandringer, fordi det ikke, dengang den blev valgt, laa klart for, at disse Anliggender vilde komme til Afgjørelse. Jeg tror, at det er en overordentlig betænkelig Vei at gaa ind paa, og at en Folkerepræsentation i det Hele skulde være den sidste til at give den Slags Anvisninger. Dertil spjode det ærede Medlem — og det var den Hovedantæ, der gik gennem hans Foredrag: — Jeg har spurgt mig selv, hvad vi vilde synes om, hvis man kom og præsenterede en Forsatning for os som den, der nu præsenteres for Færjerne, og jeg er ikke i Tvivl om, at jeg, sagde det ærede Medlem — jeg tror end ogsaa at han sagde: vi —, at vi meget vilde betakke os for en saadan Forsatning. Det er meget muligt, at det ærede Medlem og hans Meningsfæller vilde betakke sig for en saadan Forsatning, men jeg vil minde om, at der ikke er Tale om at byde os en saadan Forsatning, men kun at byde Færingerne den; derfor forekommer det mig ganske naturligt at tage noget Hensyn til, hvad Færingerne ville.

Formanden: I Falde der af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) var blevet negtet Anerkjendelse af de Medlemmers lovlige Mandat, der ere lovligt valgte til Repræsentanter, vilde jeg have været i den beklagelige Nødvendighed at maatte paatale et Udtryk, som nu anden Gang er blevet brugt af den høitærede Justitsminister, nemlig at en saadan Fremgangsmaade er en Haan; men jeg er i det behagelige Tilfælde at kunne konstatere, at et saadant Udtryk ikke er kommet fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds.

Berg: Den ærede Minister maa ikke misforstaa — jeg siger ikke fordreie, men misforstaa mine Udtalelser. Jeg har sagt, og jeg gjentager det her: Lagthinget og dets enkelte Medlemmer forblivende indenfor deres Virksomheds Omraade ere uomtalte af mig; men kommer man med Raad og Betænkninger fra dem om Lovforslag, som vi selvstændigt skulle tage under Behandling, og siger, at vi skulle tage dem, som de ere, thi ellers frænte vi den kommunale Selvstyrelse — som om der skulde være 1000 lovgivende Forsamlinger i Lan-

det, nemlig een for hvert Sogneraad, eller i alt Fald 20, nemlig for hvert Amtsråd, saaledes som det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Rosod) mener — saa siger jeg: Nei, jeg høier mig ikke for et Flertals Votum i Lagthinget, et Flertal, hvori der er otte Embedsmænd; thi efter min Opfattelse er det i vore Dage almindeligt — det vil sige efter den Erfaring, man gjør —, at disse staa paa den Side, hvor man tror, at Forholdene ere bedst ordnede derved, at kun de have væsentlig Indflydelse.

Rosod: Jeg skal gjøre den korte Bemærkning, at jeg tror, at Sammenligningen mellem den Myndighed, som jeg finder, at Lagthinget er i Besiddelse af, og den, som de høiere eller overordnede kommunale Raad ere i Besiddelse af, halter; thi jeg veed ikke, at Kongeriget høiere kommunale Raad, Amtsrådene, have nogen som helst i Lovgivningen begrundet Ret til, at der skal forelægges dem Lovarbejder, eller nogen Ret til at fremkomme med Forslag i saa Henseende. Det er fordi Lagthinget har den — som jeg vil kalde den — politisk raadgivende Stemme, og fordi man her vil tilfidefatte denne Stemme, at jeg ikke kan være med til at stemme for Endringerne. Dette tror jeg er klart. Det forekommer mig, at det ærede Medlem (Berg), da han nævnte de 8 Embedsmænd og regnede de meromtalte Skolelærere med til de Uretfærdige i Lagthinget, fremkom med en mærkværdig personlig Selvbrogelse. Jeg kan ikke tro Andet end, at disse Skolelærere maa være ligesaa fortrinlige, velegnede, ypperlige og overmaade folkelige, som de vise sig at være i det øvrige Rige.

Bæringen: Jeg vil kun gjøre den Bemærkning i Anledning af den ærede Rigsdagsmands Udtalelse om, at der er 8 Embedsmænd i Lagthinget, at jeg ikke veed, hvorfra det ærede Medlem faar disse 8, naar han ikke regner Sysselmænd og Skolelærere med, og de ere ligesaa folkevalgte som de andre Medlemmer. Der er kun to Embedsmænd, som ere selvskrevne Medlemmer, og det er Amtmanden og Provsten. Forresten skal jeg gjøre opmærksom paa, at en af disse saakaldte Embedsmænd hører til Mindretallet, nemlig den tidligere ærede Rigsdagsmand for dette Thing, altsaa kan han ikke regnes mellem de 8, der have stemt for dette Forslag.

Octavius Hansen: Saafremt det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) forstod Latin — ja det er jo muligt, han forstaa det, han forstaa jo saa meget, — vilde han sikkert kjende det latinske Ordprog: beneficia non obtruduntur, det vil sige: man skal ikke paatvinge Folk Belgjæringer. Nu er det meget muligt, at den almindelige Valgret til Kommunalraadene kan betragtes som en Belgjærning, men naar de ved-